

[Statsministeren]

rejse sig forfatningsmæssige aspekter. Men jeg er enig i den betragtning, at det kan vi ikke tage stilling til på forhånd. Vi ved på nuværende tidspunkt intet om, hvad der til sin tid måtte blive resultatet af den langstrakte regeringskonference. Vi ved ikke, i hvilket omfang slutresultatet afstedkommer krav, nødvendighed for ændringer i traktaterne. Det kan vi ikke bedømme, før der tegner sig et billede.

Man kan udmærket forestille sig et vidtgående økonomisk-monetært samarbejde på grundlag af den nuværende traktat. Det er mere sandsynligt, at den stærke grad af samarbejde, de fleste er tilhængere af, fører til, at traktaten må ændres. Så er der igen to muligheder: At slutresultatet peger på traktatændringer af en sådan karakter, at der er tale om suverænitetssafgivelse inden for visse rammer, på visse felter. Skulle det være tilfældet, er vi uden for området af grundlovens § 19. I så fald vil det være nødvendigt, at beslutningerne tiltrædes enten af et fem sjettedeles flertal i folketingssalen, eller at der holdes en folkeafstemning, som vi jo har prøvet før.

Jeg lægger blot vægt på at fremhæve, at vi ikke kan vide, hvilken af situationerne der vil være aktuel. Det ved vi først, når der begynder at tegne sig en linie omkring den afgørelse, de tolv samler sig om.

Hr. Gade havde en betragtning, som jeg ikke synes var rimelig. Det var den, at da vi stemte om EF-pakken, var folk ført bag lyset. Det kan jeg ikke se. EF-pakken og traktatteksterne var kendt og offentliggjort i lang tid før folkeafstemningen. Alle partier og alle andre kredse her i landet havde lejlighed til at deltage i debatten. En ting mener jeg stod fast omkring EF-pakken, at det ikke var en økonomisk og monetær union. Det var det ikke. Det var det ikke, selv om denne union blev opstillet som målet allerede i 1972 og 1973. Det er først nu, vi efter afbrydelsen i bestræbelserne i 1970'erne genoptager arbejdet med at kortlægge, hvorvidt vi bør og hvordan vi kan etablere en kraftig forstærkelse af det økonomiske og monetære samarbejde. Det siger sig selv, når der en dag er et arbejdsresultat klar, at det i høj grad skal være genstand for indgående debat her i Folketinget, naturligvis også i de danske medier og i den danske befolkning. Der bliver god tid, der bliver virkelig god tid. Ingen kan vide med sikkerhed, hvor langstrakt regeringskonferencen bli-

ver, men jeg har nu den opfattelse, at den kan da meget vel komme til at strække sig over et par år, måske endnu længere tid. Der er intet her, som vil komme til at møde os pludseligt og uforberedt. Vi får god tid til at gennemdiskutere alle aspekterne.

Så vil jeg gerne sige til sidst, at jeg mener, hr. Gade fejler i sin vurdering på et helt afgørende punkt. Hr. Gade havde den opfattelse, at af hensyn til den seneste tids udvikling i de østeuropæiske lande burde vi nu nedtrappe tempoet i det europæiske samarbejde. Det mener jeg er en fejlvurdering. Jeg mener tværtimod. Jeg mener ikke mindst, det er succesen og tempoet og dynamikken i EF-samarbejdet gennem de seneste år, som har bidraget til, at der nu er et så stort opbrud i Østeuropa.

Vi har mindsket vore grænsers betydning, også for mennesker, og det, man ønsker sig i Østeuropa, er det samme: at man ikke er spærret inde, at man har fri bevægelighed, at man kan flytte, hvis man vil, at man kan tage ophold, hvor man vil. Det er alle disse frihedsideal, som har været en inspiration også for udviklingen i de østeuropæiske lande. Det føler jeg mig fuldstændig overbevist om. I rådet om, at vi nu af hensyn til Østeuropa skal trække tempoet ned og sætte tingene i stå, er hr. Gade overordentlig isoleret.

De fleste, jeg møder rundt om, når der er europæiske sammenkomster, uanset om de har en socialistisk partifarve eller en borgerlig, har det synspunkt, at vi skal netop fortsætte i et rimelig hurtigt tempo og sætte os nye mål; det vil gavne det opbrud, som vi oplever i denne tid i Østeuropa. Det er alle tolv regeringer enige om må være vores udgangspunkt, og jeg mener ikke, der er nogen som helst tvivl om, at heri gør vi klogt.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

De sidste bemærkninger til mig om Østeuropa og udviklingen i Europa kommenterede jeg i mit indlæg.

Grunden til, at jeg beder om en kort bemærkning, er statsministerens betragtninger om forholdene for EF-pakkens vedtagelse. Det er ikke mig, der har sagt, at med EF-pakkens vedtagelse var unionen standød. Det var statsministeren, der sagde til den danske befolkning, at det var realiteten.